

מסורת הש"ס

(6) [נעל יב: ע"ש; 3] וסוכה גד. וי"ן. 4. ז"ק פ"ד. 7. ז"ל דמקנ. 8. לקמן ע"ה. 9. ז"ל ע"ל בלחנות.

הגהות הב"ח

(ג) נ"ל לא היו ממתינין אלא לעקין הא צעקה בפה הוא ומדעקה צפה המעט: (ב) תוס' ד"ה מי כו' לא נלשטות ולא בלחנות אמר רב אשי נקוט מליענה כדן פי' הקוטר נקוט השלשה מעינות: (א) ד"ה וכן יהודה כו' אומר ר"י דהאי ע"ה:

גליון הש"ס

נמרא אמר רב אשי נקוט אמצעייתא. ע"ה וזו דף כ"ט:

הגהות הגר"א

[א] נ"ל אין פוחתין משבע שנים כ"ה התרעה כ"ל (וע"ה לה משנה פ"ד מהלכות מעות הלכה ז):

מוסף רש"י

בגון חיבוך. שכן שמחמך האדם עליה. פרוטי"ר כ"ל (ב"ק פ.). מתריעין ונועלין. (קמ"ט ט.). המטורפת. מלשון טרף אצט"ל ומלשון צילה טורפס. (קמ"ט ט.).

רבינו גרשום

הא שירי תיבה. בדאחרונות איכא ובאמצעייתא ליכא. אי משום תיבה לאו שירא הוא דמילי בעיננא קמי. כגון מתריעין ונועלין. מילי פדריסא כגון תיבה שמוציא לרחוב לא קמי. ולעולם איכא תיבה באחרונות ולא באמצעייתא. אבל כ"ד דהוה משנה אם איחא דליכא באמצעייתא הוה קמי שבאלו מתפללין כ"ד ובאלו אין מתפללין כ"ד. אלא ש"מ באמצעייתא איכא כ"ד. ולא מצית לתרצי אב"א באמצעייתא ליכא כ"ד. ולעולם אמרין אן דקמי אין ג' אראונות לג' אמצעייתא כו' הא לכ"ד שון. דהיכי דבאמצעייתא איכא כ"ד איכא באחרונות. ולא מצית לתרצי אב"א דתי שבבור מתפללי י"ט אלא מוקמינן ליה ביחוד שקיבל עליו תענית צבור. והפשוט דירחי קובע ברכה לעצמו. מתניח נמי דיקא. דבאמצעייתא איכא כ"ד. מה אילו. התרעה. ויתרע על האחרונות. דהיינו אמצעייתא. שבאלו האחרונות מתריעין ונועלין. אבל לכל דבריהם זה הוא שון. אלמא דלא היכי דאיכא כ"ד באחרונות אלא נמי באמצעייתא. וכי תימא ד"ה תנא ושירי. כלומר. דה"ע איכתי ליה למתיב שבאלו יש כ"ד ובאלו אין כ"ד אלא שדירו. והא מה אילו קמי. דמשמע דהוה דוקא. דליכא בניינין אלא להו דתי בהדיא. אבל לכ"ד זה וזה שון. וכי היכי אב"א נמי כ"ד באחרונות איכא נמי באמצעייתא. אי משום תיבה

והא שירי סיבה. בדאחרונות איחא והכא ליתא דקמתי לקמן (7) סדר תעניות כ"ל מויליין את המיזה כו' ומוציין בגמרא כדליא מתיזה ליתא אלא באחרונות ומשי כו' קמי נמי מתניחין וקמייתא: מילי דליענא. מתריעין צבית הכנסת וכ"ד נמי צבית הכנסת. צפרסימא. מיזה צרחוזה

של עמי: עיר דיקא נמי. דלכ"ד זה זה שון דקמתי מתניחין מה אלו יתירות על הראשונות כו' ואלו כ"ד לא קא חשיב גבי אחרונות: והא מה אלו קמי. למשמע דווקא: דהא קמי לה באידך פירקין. למי ששנה מתניחין דהכא תנא נמי דהתם והאי ללא תנא צהאי קמי דהתם דקמתי באחרונות מויליין מה שאין כן באמצעייתא: השפא דאסיס להכי. למשום דקמתי לה באידך פירקין דלמרת ללא הוה שיר כ"ד נמי דלמרת דשון נינהו איכא למימר ללא הוה שיר דהא אפי' שירא נמי לא הוה צהדיא קמי לה באידך פירקין דלאחרונות אפי' לה באמצעייתא לא ויכילא לתרוי' כתיורא קמא דקמייתא דליכא כ"ד: מאי הוה עליה. היכן אומרה יחיד: נקוט מליענא כ"ד. כלומר תריץ דשגל אמצעייתא מתענין ומתהלך לכולהו הך מתנייתא הא דקמתי בראשונות ולא באחרונות הך ראשונות לאו ראשונות ממש נינהו אלא אמצעייתא דליהוה לא ראשונות לאחרונות אצל שצבע אחרונות לא מיתענו דכיון דשצבע נינהו לא מנא עזרות ומיניקות למיקס צבו והא דקמתי באחרונות ולא בראשונות הך אחרונות אמצעייתא נינהו והראשונות ראשונות ממש ואין מתענין צבן ללא תקף רוגזא כולי האי. ואמחו לשון הוא לתנא למיקרי לאמצעייתא ראשונות ואחרונות לראשונות: בשופרות. היו עושין הסמרות. ולשון התרעה כמו תרועה וקסם תרועה פשוטה לפניו ולאחריה במסכת ראש השנה (דף לז.) והאי מתריעין בשופרות דכתיב (במדבר י) ותקעם שחלוצרות וגו' מוקעין בשופרות כדי שיענינו ונבא לקול השופר ויהיו נרתעים מחטאתם. ואשכ שרכות שהיו מוספיין ציוס התענית היו מוקעין על כל צרכה יצבא אחת שהן י"ח התרעות: רב יהודה אמר. מתריעין ענינו צקול רס. היו לועקים ענינו אצט"ל ענינו אלהי אצט"ל ענינו ענינו אלהי יצחק ענינו ענינו ענינו ענינו

הכל כפי שאומרים בסוף הסליחות אצל ענינו דתפלת תענית אומר אפי' יחיד אוקימנא דלומרנא ששומע תפלה. ותפלה קרי ליה התרעה דלי בשופרות מריעין מיבעי ליה. ומאן למפרש ענינו של תפלת תענית משמע דהא קמתי צקמון שהן י"ח התרעות וקא פריך מן וסימן לדבר יריחו וחס איחא ליפריך כדליא י"ח תפלות של שמונה עשרה צרכות מי איכא שצבע תעניות: אין פוחתין מו' תעניות. באחרונות: שמונה עשרה הסמרות. שהן מוספיין ו' צרכות מ"ח עד כ"ד ולכל אחת שלש תרועות: וסימן לדבר. שלל תענית או תרועה הזו תרועה או תפלה: יריחו. דכתיב צה שופרות. ליטנא אחרניא סימן לדבר כלומר לך מתריעין כדי שיענו כדרך ששנו דכתיב יריחו על ידי שופרות דכתיב (יהושע ו) ותקעו בשופרות וגו' וכתיב (ס) ותפול החומה תפלה: מתריעין כולו ענינא ועל. דהא מתריעין דקמתי דעבדין צתעניות בשופרות: (פי' פליגי בענינו. כי פליגי צמתריעין דלמתיבן בעלמא על שאלו מתריעין בשבת על אצל בענינו לא: חגב. ארצה כתרוממו: לירעה. עוקמת את האדם: יוספין. נכנסין צענינו וצחוטמו: חידון. כמו נחמך צכותל: הא לעקה צפה היא. אלמא לעקת פה לא קרי ליה התרעה: פנאי היא. האי תנא דשאר מיני פורעניות סבר לעקת המטורפת. כמו צליס טרופות (חולין דף סד.) שהולכת ונדה ועמידה ליהטצע צמיס: לעזרה. לועקין לצני חסם שיצואו לעורס: ולא לעקה. תפלה שאין אלו צחוטין כל כך שמועיל תפלתו לעקוק עליהן שצבת. אלמא לעקת פה קרי התרעה מפי מורי. ל"ל לעזרה דקמתי תנא קמא מתריעין דמשמע צקול רס ואמר ליה רבי יוסי לעזרה שיהו מתפללין כל אחד צביתו לעזרה עצמלם:

לאו שירא הוא. אלא כיון דשירי כ"ד. אלמא ש"מ דהיכי דבאחרונות איכא כ"ד ה"נ איכא כ"ד באמצעייתא. השתא דאיתא להכי. דתריצי דקמתי באידך פירקין. כ"ד [נמן] לא הוה שירא. כלומר. לעולם באחרונות איכא כ"ד ובאמצעייתא לא. והא דלא קמי שבאלו יש כ"ד ובאלו אין כ"ד. משום דקמי לה באידך פירקא דבאחרונות איכא כ"ד ולא באמצעייתא. והא דקמי אין בין שלש ראשונות לשלש אמצעייתא וכו'. אמר אלא לכל דבריהם זה הוא שון. דהיכי דבאמצעייתא איכא כ"ד ה"נ באראשונות. ומצינו לאוקמי הא דקמי שבאלו מתפללין י"ט ש"ב צקמייתא דליכא כ"ד ולא היכי אמצעייתא כ"ד. כלומר. כוליה אמר דבאמצעייתא מתענית ולא באחרונות. בראשונות לא דאכתי לא תקף רוגזא. ובאחרונות דקמי עלה להתענות שבעת ימים. ומתרוה כוליה. הא דקמי מתענות בראשונות ולא באחרונות היינו אמצעייתא שון ראשונות לאחרונות. ולא באחרונות ממש. והאי דקמי מתענות באחרונות היינו אמצעייתא שון אחרונות לראשונות. ולא באראשונות ממש. והאי דקמי אין מתענות ולא באראשונות ולא באחרונות. היינו ראשונות ממש. שהן שלש עשרה. דהיינו שלש השתדויות מתענין לא חשיב כלום. בענינו. והיינו התרעה דהוה כתיבא. וכן י"ג תרעות. דאמרו בפירקין דלקמן. דבברכה ראשונה אמר להם קודם הברכה תקעו. ולאחר הברכה תקעו. ואמר להם הריעו ומריעין. ומנא בברכה ראשונה מריע אחת ובשניה ג' תרעות. ומנא ל"ל ברכות י"ג (תקיעות) [תרעות]. וסימן לדבר. דעבדין תרועה יריחו. והא יריחו בשופרות הוות. ומנדקן סימן יריחו ש"מ תרועה בשופר. חיבוך. שחין היה. עעקה בפה. ומתקני להו וכו' מתריעין אלא צועקין. אלמא דצעה בפה ותרועה בשופר.

מאימתי פרק ראשון תענית

יד.

לאו שירא הוא דהא קמתי לה באידך פירקא. והוא הדין דהוה מני לתרוי' כלליל מילי דצפרסימא לא קמתי: תני דהא מתענות בראשונות ולא באחרונות ותנא אידך מתענין באחרונות ולא בראשונות ותני אידך לא מתענין לא בראשונות ולא באחרונות (8) נקוט מליענא

והא שירי תיבה אי משום תיבה לאו שירא הוא מילי דציניעא קמתי מילי דבפרהסיא לא קמתי אמר רב אשי מתני' נמי דיקא דקמתי (6) מה אלו יתירות על הראשונות אלא שבאלו מתריעין ונועלין את החנויות אבל בכל דבריהן זה וזה שון וכ"ת הכא נמי (7) תנא ושירי והא מה אלו קמתי ותסברא מה אלו דווקא הוא והא שירי לה תיבה אי משום תיבה לאו שירא הוא משום דקא חשיב לה באידך פירקא השתא דאיתא להכי עשרים וארבעה נמי לאו שירא הוא דקמתי לה באידך פירקא מאי הוה עליה אמר רב שמואל בר ססרטאי וכן אמר רב חייא בר אשי אמר רב בין גואל לרופא ורב אשי אמר משמיה דרבי ינאי בריה דרבי ישמעאל בשומע תפילה והלכתא בשומע תפלה: תני דהא עזרות ומיניקות מתענות בראשונות ואין מתענין באחרונות ותנא אידך מתענות באחרונות ואין מתענות בראשונות ותנא אידך אין מתענות לא בראשונות ולא באחרונות * אמר רב אשי * נקוט אמצעייתא

בירד. פירש הקונטרס שלש תעניות אמצעייתא ערך דכאון תעניות עזרות ומיניקות מתענות וה"ק מתענות בראשונות פי' בראשונות ר"ל אמצעייתא דהס ראשונות לאחרונות שהיו ממורות אצל לא באחרונות דנפיש ולא מנא עזדי לכו והא דקמתי באחרונות ולא בראשונות הוי אחרונות היינו אמצעייתא וקרי לכו אחרונות שהס אחרונות מן הראשונות צתמלה גזרין שלש תעניות וכן צשניה שלש אצל אין מתענות בראשונות שהס קלות והא דקמתי לא בראשונות ולא באחרונות כלומר לא צשגל הראשונות הראשונות ממש ולא צשצב האחרונות הראשונות ממש אלא דווקא באמצעייתא:

ורב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב אמר ענינו. אומר ר"י (8) והאי ענינו לא ר"ל ענינו שצתפלת תענית אלא ענינו שאומרים צסליחות וציוס הכפורים ענינו אצט"ל ענינו אלא ענינו דתפלה לא קאמר דהא צשגל ראשונות נמי אמר לה:

ובהן י"ח תרועות וסימן דבר יריחו. פירוש שזירחו עשו קן שהקיפו ז' ימים והיו מוקעין כלל יום כמו קן תקנו צתעניות וכלל תענית מוספיין שש צרכות ועל כל צרכה מוקעין ויריחו ומוקעין א"כ היינו י"ח תרועות:

מתריעין לעזרה. פי' שיצואו ומתריעין צפה פירוש והאי תרועה ר"ל מתריעין צפה דלון להסיר תרועה שזופר צצבת:

לא הותרעה למ"ד בענינו כל שכן בשופרות ולמ"ד בשופרות אבל בענינו לא והתניא (9) ושאר כל מיני פורעניות המתרגשות כגון חיבוך חגב ז' וזבוב וצירעה ויתושין ושילוח נחשים ועקרים לא היו מתריעין אלא צועקין (6) מדעקה בפה התרעה בשופרות תנאי היא (7) דתניא (8) * על אלו מתריעין בשבת על עיר שהקיפו גיים או נהר ועל ספינה המטורפת בים ר' יוסי אמר לעזרה אבל לא לעקה במאי אילימא בשופרות שופרות בשבת מי שרי אלא לאו בענינו וקרי לה התרעה ש"מ: בשני דר' יהודה נשיאה הוה צערא

הכל כפי שאומרים בסוף הסליחות אצל ענינו דתפלת תענית אומר אפי' יחיד אוקימנא דלומרנא ששומע תפלה. ותפלה קרי ליה התרעה דלי בשופרות מריעין מיבעי ליה. ומאן למפרש ענינו של תפלת תענית משמע דהא קמתי צקמון שהן י"ח התרעות וקא פריך מן וסימן לדבר יריחו וחס איחא ליפריך כדליא י"ח תפלות של שמונה עשרה צרכות מי איכא שצבע תעניות: אין פוחתין מו' תעניות. באחרונות: שמונה עשרה הסמרות. שהן מוספיין ו' צרכות מ"ח עד כ"ד ולכל אחת שלש תרועות: וסימן לדבר. שלל תענית או תרועה הזו תרועה או תפלה: יריחו. דכתיב צה שופרות. ליטנא אחרניא סימן לדבר כלומר לך מתריעין כדי שיענו כדרך ששנו דכתיב יריחו על ידי שופרות דכתיב (יהושע ו) ותקעו בשופרות וגו' וכתיב (ס) ותפול החומה תפלה: מתריעין כולו ענינא ועל. דהא מתריעין דקמתי דעבדין צתעניות בשופרות: (פי' פליגי בענינו. כי פליגי צמתריעין דלמתיבן בעלמא על שאלו מתריעין בשבת על אצל בענינו לא: חגב. ארצה כתרוממו: לירעה. עוקמת את האדם: יוספין. נכנסין צענינו וצחוטמו: חידון. כמו נחמך צכותל: הא לעקה צפה היא. אלמא לעקת פה לא קרי ליה התרעה: פנאי היא. האי תנא דשאר מיני פורעניות סבר לעקת המטורפת. כמו צליס טרופות (חולין דף סד.) שהולכת ונדה ועמידה ליהטצע צמיס: לעזרה. לועקין לצני חסם שיצואו לעורס: ולא לעקה. תפלה שאין אלו צחוטין כל כך שמועיל תפלתו לעקוק עליהן שצבת. אלמא לעקת פה קרי התרעה מפי מורי. ל"ל לעזרה דקמתי תנא קמא מתריעין דמשמע צקול רס ואמר ליה רבי יוסי לעזרה שיהו מתפללין כל אחד צביתו לעזרה עצמלם:

בית דין גזרין עוד כו'. מתריעין דתי במתני' כיצד הוא, רב יהודה אמר התרעה בשופר, משמיה דרב אמר התרעה בענינו. ומתוכיח [עלה] דרב, אין פוחתין משבע תעניות על הציבור וכן שבע התרעות, וסימן לדבר יריחו, והתרעות ויריחו בשופר הוה. ושניין, בשופר דברי התרעה היא, כי פליגי בענינו. רב יהודה סבר ענינו לאו התרעה, ורב רב ענינו נמי התרעה היא. ותוב מותבין עליה, ושאר כל מיני פורעניות המתרגשות על העולם כגון חיבוך חגב וזבוב צירעה ויתושין ושילוח נחשים ועקרים לא היו מתריעין אלא צועקים, והנה ענינו צעהקה היא, ואם תאמר ענינו התרעה היא אצט"ל ענינו התרעה והיא הצעהקה, היכי קמי צועקין ולא מתריעין. ושניין תנאי היא, יש תנא שקורא ענינו התרעה, דתנן (בפירקין קרא) על אילו מתריעין בשבת על עיר שהקיפו גיים או נהר ועל הספינה המטורפת בים, ר' יוסי אומר לעזרה אבל לא לעקה, והא הכא התרעה בשופר ליכא למימר, דהא שבת היא ושופר בשבת אסור, אלא לאו בענינו. וקמי מתריעין בשבת, ש"מ דקרי לענינו התרעה, ש"מ.

בית דין גזרין עוד כו'. מתריעין דתי במתני' כיצד הוא, רב יהודה אמר התרעה בשופר, משמיה דרב אמר התרעה בענינו. ומתוכיח [עלה] דרב, אין פוחתין משבע תעניות על הציבור וכן שבע התרעות, וסימן לדבר יריחו, והתרעות ויריחו בשופר הוה. ושניין, בשופר דברי התרעה היא, כי פליגי בענינו. רב יהודה סבר ענינו לאו התרעה, ורב רב ענינו נמי התרעה היא. ותוב מותבין עליה, ושאר כל מיני פורעניות המתרגשות על העולם כגון חיבוך חגב וזבוב צירעה ויתושין ושילוח נחשים ועקרים לא היו מתריעין אלא צועקים, והנה ענינו צעהקה היא, ואם תאמר ענינו התרעה היא אצט"ל ענינו התרעה והיא הצעהקה, היכי קמי צועקין ולא מתריעין. ושניין תנאי היא, יש תנא שקורא ענינו התרעה, דתנן (בפירקין קרא) על אילו מתריעין בשבת על עיר שהקיפו גיים או נהר ועל הספינה המטורפת בים, ר' יוסי אומר לעזרה אבל לא לעקה, והא הכא התרעה בשופר ליכא למימר, דהא שבת היא ושופר בשבת אסור, אלא לאו בענינו. וקמי מתריעין בשבת, ש"מ דקרי לענינו התרעה, ש"מ.

עין משפט נר מצוה

עיה א מ"י פ"ג מהל' תעניות הלכה ה טושי"ע א"ת סימן מקטע ספ"ה: עו ב מ"י שם הלכה ז טושי"ע שם ספ"ה ז: עו ג מ"י שם פ"ה הל' ג טושי"ע שם סימן מקטע ספ"ה ז:

עיה ד מ"י שם הלכה י טושי"ע שם ספ"ה ט: עיה ה מ"י שם הלכה ט טושי"ע שם ספ"ה ז: עיה ו מ"י פ"ה שם הל' ו טושי"ע שם סימן מקטע ספ"ה י: וסימן רפח ספ"ה ט: עיה ז מ"י שם הלכה ז טושי"ע שם סימן מקטע ספ"ה ט:

רבינו חננאל

אמר רב אשי, הא דרייקת מתנייתא דייק ממתני', דקמתי מה אילו יתירות על הראשונות, אלא שבאלו מתריעין ונועלין החנויות הא לכל דבריהם זה וזה שון. תנא מקצת ושירי מקצת, ומאי שירי דהאי שירי, [שירן] תיבה, דלא קמי ומוציאין התיבה אלא אמרין תנא ושירי, כשם ששירי התיבה שירי כ"ד ברכות, ולעולם [אין] מתפללין באמצעייתא כ"ד ברכות, וירחינו, תיבה לאו שירא הוא, דקמתי באידך פירקין סדר תעניות כיצד מוציאין התיבה, הנה מפרש אכוליה תעניות מוציאין את החתיכה. ואמרין, השתא דאיתא להכי, גם זה השנייא, שני בהא נמי, ואיכא מוקעין סדר תעניות כיצד וקא מפרש כ"ד ברכות, ש"מ אכוליה תעניות קא מיירי, וזו שנייא היא ולא סמכינו עליה, דהא באידך פירקין [אמרין] דאין מוציאין התיבה אלא שבאלו מתענות מאי הוה עליה. ואמרינא, הלכתא יחיד מתפלל ענינו לא שנא יחיד יאק בצבור ולא שנא יחיד דקאי בעלמא, וקיימא לן דכל יחיד מזכיר ענינו בשום תפלה. הני דהא עזרות ומיניקות מתענות בראשונות ואין מתענות באחרונות, ותניא אידך מתענות בראשונות, ותניא אידך אין מתענות לא באחרונות ולא בראשונות. אמר רב ששת נקוט אמצעייתא בידך, כי מתענין בהן, דמתריצי אכוליה. פי' הא דקמתי בראשונות מוקמינן לה בשלש אמצעייתא, דלביב שבע אחרונות (הני שלש אחרונות) הני שלש אמצעייתא מתיב שבע נינהו. ואמצעייתא דקמתי מתענין באחרונות, הן שלש אמצעייתא, דלביב שלש הראשונות האמצעייתא האחרונות מיקרי. וברייתא דקמי אין מתענות לא בראשונות, [בראשונות] ממש שהן שלש ראשונות, ולא באחרונות. [באחרונות] [משן] שון [ז'] האחרונות. מכלל [ד]שלש [ראשונות] [האחרונות] [מתענות]. ששתן יש לומר דכולהו מרוד באמצעייתא דמתענות. ירושלמי. עזרות ומיניקות מתענות בט' באב ובשלש שניות אלא שבאלו אחרונות. מתני' אין גזרין תענית בשבת בתחלה כתיב כי עד ר' יוסי אומר כשם שאין הראשונות בחמישי כך לא השניות ולא האחרונות. מתני' עברו אלו ולא ענינו

בית דין גזרין עוד כו'. מתריעין דתי במתני' כיצד הוא, רב יהודה אמר התרעה בשופר, משמיה דרב אמר התרעה בענינו. ומתוכיח [עלה] דרב, אין פוחתין משבע תעניות על הציבור וכן שבע התרעות, וסימן לדבר יריחו, והתרעות ויריחו בשופר הוה. ושניין, בשופר דברי התרעה היא, כי פליגי בענינו. רב יהודה סבר ענינו לאו התרעה, ורב רב ענינו נמי התרעה היא. ותוב מותבין עליה, ושאר כל מיני פורעניות המתרגשות על העולם כגון חיבוך חגב וזבוב צירעה ויתושין ושילוח נחשים ועקרים לא היו מתריעין אלא צועקים, והנה ענינו צעהקה היא, ואם תאמר ענינו התרעה היא אצט"ל ענינו התרעה והיא הצעהקה, היכי קמי צועקין ולא מתריעין. ושניין תנאי היא, יש תנא שקורא ענינו התרעה, דתנן (בפירקין קרא) על אילו מתריעין בשבת על עיר שהקיפו גיים או נהר ועל הספינה המטורפת בים, ר' יוסי אומר לעזרה אבל לא לעקה, והא הכא התרעה בשופר ליכא למימר, דהא שבת היא ושופר בשבת אסור, אלא לאו בענינו. וקמי מתריעין בשבת, ש"מ דקרי לענינו התרעה, ש"מ.

בית דין גזרין עוד כו'. מתריעין דתי במתני' כיצד הוא, רב יהודה אמר התרעה בשופר, משמיה דרב אמר התרעה בענינו. ומתוכיח [עלה] דרב, אין פוחתין משבע תעניות על הציבור וכן שבע התרעות, וסימן לדבר יריחו, והתרעות ויריחו בשופר הוה. ושניין, בשופר דברי התרעה היא, כי פליגי בענינו. רב יהודה סבר ענינו לאו התרעה, ורב רב ענינו נמי התרעה היא. ותוב מותבין עליה, ושאר כל מיני פורעניות המתרגשות על העולם כגון חיבוך חגב וזבוב צירעה ויתושין ושילוח נחשים ועקרים לא היו מתריעין אלא צועקים, והנה ענינו צעהקה היא, ואם תאמר ענינו התרעה היא אצט"ל ענינו התרעה והיא הצעהקה, היכי קמי צועקין ולא מתריעין. ושניין תנאי היא, יש תנא שקורא ענינו התרעה, דתנן (בפירקין קרא) על אילו מתריעין בשבת על עיר שהקיפו גיים או נהר ועל הספינה המטורפת בים, ר' יוסי אומר לעזרה אבל לא לעקה, והא הכא התרעה בשופר ליכא למימר, דהא שבת היא ושופר בשבת אסור, אלא לאו בענינו. וקמי מתריעין בשבת, ש"מ דקרי לענינו התרעה, ש"מ.

בית דין גזרין עוד כו'. מתריעין דתי במתני' כיצד הוא, רב יהודה אמר התרעה בשופר, משמיה דרב אמר התרעה בענינו. ומתוכיח [עלה] דרב, אין פוחתין משבע תעניות על הציבור וכן שבע התרעות, וסימן לדבר יריחו, והתרעות ויריחו בשופר הוה. ושניין, בשופר דברי התרעה היא, כי פליגי בענינו. רב יהודה סבר ענינו לאו התרעה, ורב רב ענינו נמי התרעה היא. ותוב מותבין עליה, ושאר כל מיני פורעניות המתרגשות על העולם כגון חיבוך חגב וזבוב צירעה ויתושין ושילוח נחשים ועקרים לא היו מתריעין אלא צועקים, והנה ענינו צעהקה היא, ואם תאמר ענינו התרעה היא אצט"ל ענינו התרעה והיא הצעהקה, היכי קמי צועקין ולא מתריעין. ושניין תנאי היא, יש תנא שקורא ענינו התרעה, דתנן (בפירקין קרא) על אילו מתריעין בשבת על עיר שהקיפו גיים או נהר ועל הספינה המטורפת בים, ר' יוסי אומר לעזרה אבל לא לעקה, והא הכא התרעה בשופר ליכא למימר, דהא שבת היא ושופר בשבת אסור, אלא לאו בענינו. וקמי מתריעין בשבת, ש"מ דקרי לענינו התרעה, ש"מ.